

Beiarn kommune
Ordføreren
8110 MOLDJORD

Saksnr.: 11/416
L.nr.: 11/3919
Vår dato: 13.07.2011

Vår ref.: 11/416
Deres ref.:

Objektkode:
Emnekode: P 232

post@fin.dep.no

Finansdepartementet
Att. Statssekretær Ketil Lund
Postboks 8080 Dep
0030 OSLO

**MAKSIMUMS-OG MINIMUMSREGLENE I EIENDOMSSKATTEN FOR
KRAFTVERK. HØRINGSUTTALELSE FRA BEIARN KOMMUNE**

Det vises til Finansdepartementets høringsnotat av 15. april, hvor det varsles endringer i eiendomskatten for kraftverk og særlig regelverket om for maksimums- og minimumsverdier, kfr. eiendomsskattelovens § 8, fjerde ledd.

Vedlagt følger høringsuttalelse om saken, vedtatt av Beiarn kommunestyre i møte 22. juni.

Frigg-Ottar Os
Ordfører

Kopi: LVK

BEIARN KOMMUNES HØRINGSUTTAELSE

Beiarn kommune er medlem av LVK, Landssammenslutningen for vassdragskommuner. Vi slutter oss til uttalelsen LVK har utarbeidet, men vil med denne uttalelsen påpeke noen forhold vår kommune er spesielt opptatt av.

Eiendomsskattens betydning for den lokale velferden

Beiarn har hatt eiendomsskatt siden 1983. De tre siste årene har inntektene fra denne utgjort hhv. 9,23 mill, 8,76 mill og 9,27 mill. Med et totalbudsjett på rundt 100 millioner er det lett å se eiendomsskattens betydning for det tjenestetilbudet kommunen gir. Nesten all vår eiendomsskatt kommer fra store kraftutbygginger.

I liket med mange andre kraftvertskommuner er Beiarn en distriktskommune med spredt bosetting og flere tynt befolkede områder. Og vi er en minsteinntektskommune. Inntektssystemet fanger ikke i tilstrekkelig grad de ekstra kostnadene kommuner som oss har med å opprettholde et godt og lett tilgjengelig velferdstilbud og gode tjenester for alle innbyggerne. Kommunenes inntekter fra staten utmåles jevnt over i kroner pr. innbygger, men vesentlige deler av kommunenes kostnader er de samme, uavhengig av innbyggertall. Når nye statsbudsjetter legges frem er det hvert år stort fokus på økte frie inntekter til kommunesektoren. Beiarn er en av mange kommuner som opplever at de frie inntektene ikke rekker til dekning av ufrivillige utgifter. Eiendomsskatten er i så måte av stor betydning for velferdstilbudet. For vår del har vi innført eiendomsskatt også på hytter og hus for å kunne opprettholde kvalitet og tilgjengelighet på tjenestene.

Eiendomsskatten inngår som kjent ikke i inntektssystemet til kommunene. Kraftkommunene som avgir store og verdifulle naturressurser unngår derved at denne inntekten utjevnes i inntektssystemet, slik f.eks naturressursskatten gjør.

Endringer i eiendomsskatteordningen må sikres til de kommunene som varig avgir naturressursene, gi økte inntekter i tråd med den reelle verdiutviklingen og i størst mulig grad være forutsigbare for kommunene.

Den oppturen kraftbransjen har hatt de senere år skulle gitt betydelig økt eiendomsskatt. Slik er det ikke og slik er det ikke gitt at det vil bli selv om maksimums- og minimumsverdiene justeres i tråd med departementets forslag, altså at man inflasjonsjusterer maksimumsverdien. De reelle verdiene av kraftverkene i Beiarn er til dels mye større enn en inflasjonsjustert maksimumsverdi vil fange opp. Dersom man så, slik departementet drøfter, hever diskonteringsrenten, vil Beiarn kommune få **reduserte eiendomsskatteinntekter** med vel 650.000 pr år. Slik potensiell reduksjon oppfattes som alvorlig for kommuneøkonomien og synliggjør at det er uakseptabelt å beholde maksimumsverdien uansett hvilket nivå den blir oppjustert til. En eiendomsskattereduksjon til kommunene er ikke i tråd med departementets ønske, men

fremstår som en følge av høringens forslag kombinert med en rente på det nivået Energi Norge tilrår.

Beiarn kommune krever at maksimums- og minimumsverdiene ikke bare inflasjonsjusteres, men oppheves.

Vi er inneforstått med at risikotillegget i kapitaliseringsrenten kan bli hevet noe og vi merker oss de divergerende syn på risikofri rente som er tatt opp av Energi Norge og i rapporten om temaet, utarbeidet for LVK av professor Bjarne Jensen. Beiarn kommune aksepterer at samlet diskonteringsrente øker noe ved at beregningsgrunnlaget korrigeres og gjøres mer stabilt, men nivået må på ingen måter nærme seg forslaget fra Energi Norge. Et stabilt nivå på rundt 5 % må tilstrebes og prinsipper for dette vedtas nå.

Maksimums- og minimumsreglene – en midlertidig løsning

I forbindelse med kraftskattereformen (1997), jf. Ot.prp. nr. 23 (1995-96), vedtok Stortinget overgang til ny verdsettelsesregel for kraftverk med målsetting om i større grad å treffe markedsverdiene på det enkelte kraftverk. Reglene minimumsverdier for eiendomsskatt på kraftverk kom inn som et korrigerende tiltak da denne delen av kraftskattereformen ble satt ut i livet i 2001, mens maksimumsregelen ble innført kun av "symmetrihensyn". Innføringen av maks- og minimumsverdier pr kilowattimer har altså vært og er en midlertidig løsning. Dette vises også ved at det ikke ble gjort bestemmelser om bl.a. inflasjonsjusteringer ved innføringen.

I nabokommunen ble et større verk omsatt i fjor til en pris på over fire kroner pr. kWh. De reelle verdiene på blant annet de store kraftskatteobjektene i vår kommune er dermed synliggjort og betydelig høyere enn de kr. 2,35/kWh vi gis anledning til å skrive ut skatt på grunnlag av. Sann kan det ikke fortsette.

Som vi har nevnt har Beiarn kommune sett seg nødt til å innføre eiendomsskatt også for hytter og hus. Selv om det er andre beregningsmetoder for denne eiendomsskatten er hovedprinsippet det samme, nemlig skattlegging ut fra reell omsetningsverdi på skatteobjektet. Vi finner ingen grunn til å gi kraftbransjen noen form for skatterabatt og ønsker ikke at det startes en debatt om forskjellsbehandling av ulike skattytere. Med økte kraftpriser vil skatterabatten øke til en bransje som ikke akkurat synes å slite tungt. Det vil neppe andre skattytere akseptere.

Av departementets notat fremgår at en oppheving av reglene vil få omfordelingsvirkninger mellom staten og vertskommunene. Vi deler ikke det vi oppfatter som departementets bekymring for at dette vil føre til problematisk økte inntektsforskjeller mellom kommunene.

For Beiarn kommune er det viktig å holde fast ved prinsippene i lovverket. Å inflasjonsjustere maksimums- og minimumsverdiene er i så måte ikke godt nok.

Eventuelt uønskede omfordelingsvirkninger mellom stat og kommune, som vi mener er mindre dramatiske enn departementet fremstiller siden man ikke har tatt i betraktning virkningen av økt diskonteringsrente, må kunne løses med andre virkemidler enn å omgå viktige hovedprinsipper i lovverket.

Dersom man opphever maks- og minimumsverdien og ikke endrer diskonteringsrenten, er det beregnet at Beiarn kommune vil få økt årlig eiendomsskatt fra (større) kraftanlegg med kr. 4.370.000. Dette gir etter vårt syn uttrykk for en høyst berettiget andel av verdiøkningen som bransjen har hatt de siste årene. Vi finner det likevel rimelig med en viss oppjustering av diskonteringsrenten, som igjen vil gi en noe mindre inntektsøkning til oss som vertskommune.

Vertskommuner og eierkommuner/staten – små mot store

Staten er største eier i kraftbransjen og store byer har vesentlige eierposter i store kraftselskaper, mens mindre kommuner gjerne er medeiere i mindre selskaper. Slik er Beiarn kommune, sammen med Gildeskål kommune deleier i Sjøfossen Energi AS og Sjøfossen Energi AS har en eierpost i Salten Kraftsamband AS.

Med høye kraftpriser har bransjen hatt et grunnlag for gode økonomiske resultater de siste årene. Dersom overskudd ikke er brukt til strategiske satsinger på ny produksjon, oppkjøp i bransjen eller nye produkt/tjenestekområder, har eierne fått være med på det vi tør nevne som en utbyttefest. Dette har gitt viktige inntekter som vi i seg selv har forståelse for at verken Staten eller større bykommuner vil miste. Vertskommunene har imidlertid ikke fått være med på denne festen ved at maksverdiene har slått inn og satt et tak på eiendomsskattegrunnlaget. Etter det vi forstår har nå mer enn 90 % av landets ca. 340 kraftproduksjonsanlegg nådd maksimumsgrensen. Vi har ikke lenger en skatt basert på anleggenes reelle markedsverdi, men i stor grad en avgift.

Et annet moment er at eiendomsskatt er fradragsberettiget for skattyter ved beregning av ordinær inntektsskatt og grunnrenteskatt. Totalt provenytap for Staten av en eventuell oppheving av maks. og minimumsreglene utgjør om lag 490 millioner, der kommunenes eiendomsskatteinntekter er beregnet å stige med totalt 840 millioner (ref departementets høringsnotat).

Departementets tilrådte løsning fremstår som et forsøk på å reparere den åpenbare uretten som har oppstått. Uretten er godt synliggjort ved økte utbytter og økte skatter til særlig Staten, mens kommunenes inntekter av eiendomsskatt har stagnert. Departementets høringsforslag fremstår imidlertid som en halv løsning. Vi mener å se en begrunnelse i at departementet ikke liker

det som oppfattes som store inntektsforskjeller mellom kommuner og departementet synes ikke å være tilfreds med det økonomiske tapet Staten selv og store eiere må bære. Beiarn kommune er ikke spesielt bekymret for følgene av slikt tap og mener Staten og store eierkommuner har gode muligheter til å erstatte sitt inntektstap.

Departementet bør ikke fortsette å ivareta særregler i skattelovgivningen og gjøre disse ennå mer infløkte for å ivareta Statens egne skatteinntekter og sikre viktige utbytteinntekter for eierne av vannkraftanlegg på bekostning av vertskommunene.

Beiarn kommune mener saken er egnet til å synliggjøre at store deler av landets økonomiske verdier faktisk ennå ligger i distriktene og de stedegne naturressursene. De økonomiske interessene til eierkommunene og til Staten kan ikke settes over en reell vurdering av de verdiene som ligger i kraftanleggene med tilhørende legaliserte og ordinære eiendomsskattelegging av disse.

Kommunen følger saken med stor interesse og går gjerne i direkte dialog med departementet om de forhold vi har tatt opp.